

grahmatinā būbu iſſlaidroti parahdibū dabiske zehloni, peem.
no ūohdeem dabiskeem zehloneem atlaraſas Australijas augu
un dīſhwneelu aizs krihtoschās sawadibas.

Par websturi 1899. gadā išnākuse Kalnina un Deutschmana apgādībā grāmata diwās daļās: "Pasaules stāsti bildēs" jeb "Slati ir vēstures". Grāmata par leelakai daļai aprakstīta ihos latos tautu politiskā un dinastiju dīshwe. Loti ihs un nepilnīgs ir kulturwebsturiskais elements. Par vislabak išdevuščes nodalu jaūsslata nodala par latviesescheem. Grāmata dauds bilschu, luras, tuvak apstatot, neistur stingras līritas. Tatsku grāmata warbuht atradišķot dauds lažītaju: bildes warbuht modināšķot interesī preeksch telsī, lursch atlal warbuht modināšķot interesī preeksch nopeenīšas webstures lažīschanas.

Bil'sch u gra hmatas. Behru n preeki waz
sarā, J. Osola apgahdata. Grahmatina satur 4 krabsu
bildites ar dsejoleem un tautas dseesmu pantineem. Grahma-
tina nau fewischki flawejama, taſchu krabsotās bildites dos
behrneem daudz preela. — Behr neem preeki. Freija
apgahdibā. Grahmatina 23 bildites, surās notehlotas behrnu
un daschadu dshwneku doribas. Bildites paſlaidro telstu
prosā un pantos. Ari ſchās bildites behrneem patiks.
Pee kreetnām behrnu grahmatam paſlaitama A. Burkina:
„Behru n atpu hta“, sur atrodas daschadi behrnu us-
wedumi, rotakas. Schi, zif finams, buhs pilnigā latweeschū
rotalu un uswedumu grabmata.

Pedagogisk Kalendars första årgång
var utgiven 1900. g. Par scho kalendari warot fajit titel
labu. Schogad dsejas nodala wehl bagatala, ne ta ziteem
gadeem, jo Swahigulu Edwards dewis 4 dsejolus un Mehl-
galis 3 fabulas ar audsinañchanas ideju. Mo prosaisleem
raksteem wiseewehrojamalee ir N. „par dseju fehtä un
fko lā“ un Apfischu Jelaba: „Us lo audsfnat?“
Pirmam rakstam weela un fatus interesanti, bet apstrahdajums
naw populars, ta ta gruhti ralsta faturu ar weenas reises
lañchanu peesawinates. Ralsta „Us lo audsfnat?“ ir
dauds interesantu peemehru is floslenu un floslotaju
fawstarpejas satishnes. Is peemehreem dwiesch pretim
frsniga mihestiba us behrneem. Ne no til leela ñvara ir
ralsta teoretisla dala, tur naw nelas jauns issazits. Tad
wehl Apfischu Jelabs fawā ralsta nosoda floslotajus, ta tee
fawus floslenus wairal zenschas gataow preefsch rewissiam,
bet ne preefsch dñshwes, nosoda lischeschanu, glaimoschanu
preefschneileem. Schai paschā ralsta Apfischu Jelabs issakas
par muhsu pedagogiskeem raksteem. Debates, tas iszehlas
pebz E. Medina referata, tila par ralstu: „Us lo audsfnat?“
eebilists, ta ralsts jan interesants fawu peemehru deht, bet
kolema in Mysore. Salaka istwesfawus floslotajus nosofit

pečama ir Apfīschu Žekabs išturuschanas sflootajus paschis-glihtibas jautajumā. Apfīschu Žekabs ar ironiju issfalotees par to, ka sflootaji nodarbojoties ar jounakam „atomu” un „protoplasmu” teorijam. Bet sflootajs ir kulturas nesejs un tālab nedrikti palīst pakata išglītībā. Var tātai pree- zatees par to, ka muļķu darbu nomāstee sflootaji interesējas par jaunalem sinatnes panashlumeem, neisnemot „atomus” un „protoplasmu”. Lai metot pēc malas pedagogisku rāstu faraftītai ceraschu no schās pušes uzsbrukt sflootajeem.

Veidjot referents min, ta mums jaunala laita radusches freetnu beletristisku behrnu ratslu sazeretaj, ta Porulu Jahnis („Kauja pee Knipslas“), Sudrabu Edschus („Dullais Daula“). Ratsneci skolotaju darba beedri — weenadi meheli. Jo wairal esfaktoes scho kopigo mehrli fajuschana, jo wairal buhs nodroshinata tautas garigā nahlotne.

Peh̄ E. Medina interesantă un visos și lumos și

Spaniju pirms apdzībwojuschi weenigi deenwidneku gārgalwji un slāhtpeenahkusche fenikeesch, arabeesch un schihdi tur naw nelo grosijuschi, jo tee paschi bija gārgalwji: tee ir tās paschas rāhsas noschibruschees sari. Lai gan us Spāniju nonahza nedaudz areeschū jeb germanu, tad tomehr winu pēhdas wehl redsamas schur tur fastopamās silajās azis un gaishos matos, samehr germanu galwas weids azim redsot ifjudis. Un ja tas ari buhtu usglabajes, tad buhtu gruhti to peerahdit, jo ar mehru newar isschikt seemelneesa gareno galwu no deenwidneesa garenas galwas.

Bet dihwaini ir, ta taisni tais provinzes, kur tla dibinatas germanu valstis, Galisija, Toledo, Andalusija, pasibastama zaur leelatu preejaufumu no apalgalvejem. Tas isslaidrojams zaur to, ta germani bija panebmuschi libds dauds apalgalwainu laufscheneelu un karotaju, sweschu rahsu lara guhsteknu pehgnahzejus un uswaretus un ta wehrgu afnis darbojas wehl jeprojam, samehr fungu afnis lsnihluschas. Par to naw lo brihneteres, jo ari Wahzija redsam, ta germanu tips wehl usuras tilai augstakas weetab, samehr semafas fahrtas apalgalvejem ir witzrofa.

Gluschi fawads fajautums ir angli. Uf Britijas salam apakgalwji stahw pakaf ziteem. Wifa angtu tauta ir weenadi gergalwaina un weetejas grostbas naw nelahdas leelabs, ari angli augstakas sahrtas naw nelahda kahetas ijslafa, bet tilai ijslafa pehz individualas apdahwinatibas. Te warbuht waretu domat, fa apakgalwji ahswehsturisflos laikos no austumeem nahnadami un Eiropu pahrpluhdinadami nepasina fugneezibju un tapehz newareja us salam notift. Warjau buht, fa leelaks daudsums, bet ari nelahds eewehrojams, apakgalwji noltuwa us Leelbritaniiju kopā ar normaneem. Taut nu gan angli ir gergalwji, tad par tilhreem germaneem wicus tomebj newar ussfatit. Pret ro jau runā tamehrā puuslibjs beeshti fastopamee tumschee mati un tumschas azis. Pee germanu duhschibas un waronibas pee angleem peejautusēs ari zeefürdiba un neschehliba, tura tibram germanim jeb arietim swescha. Schis ir godkäidigs, tas neieeluko un tura fawu wahrdi, so par offzialo angli newar wis teift.

Mihlla buhtu weenlahršči atminama tahdejadi (un dardž ſihmju runā tam par labu), ſa pirmee germanu eenahzeji no Skandinavijas uſ ſalam atrada lahdū deenwidneku rahnas nosari un ar ſcho ſafufa lopā. Tahdejadi iſſlaidrojas anglu gorgalviba ur beeschi fastopamee tumshee mati un ažis, ſa ari anglu tautas farvadais ralſturs, par kuru nupat atkal wifa yaſaule dabun iſſibrhnetees. To newar iſſlaidrot ar peemehroſchanos apkahtejeem apſtaħleem; te ir darbojees rahn ſojaulkums. Ari wahrods „leltiba“ muhs newed nelabda ſtaidribā, jo „lelti“ gar abām puſem kanalim fastahdijas

strahdata preelschneuma iżzehlas dñihwas debates. Vispirms mahzitajis Ruzels briħnas, ta gan skolotajis warot farakstit taħdu atfaulsmi par Bucu. Winsch to atfibstot par labu. Tizibas dogma nu jaisslaidro reiſ. Naw tatsħu Bucu iſſlaidrojumi jaħażbas no galwas. Skolotajis Dermans peelriħt Mednij taf sinā, ta muhsu skolās sem dašchadeem apstahl-leem latifisma un bibelstabstu mahżiſħana pahrweħtuſes par fauſu, apstraktu sinatni, kas neħdarbina behrnu prahru un atmien, bet nerunà u juhtam. Bet religija ir-juhtu leeta. Ta-buħtu mahżama ar dñiħweem peemehrem iſ ŋiħwes. Tablak runatajs starp zitū iſſalas, ta mums pedagogiskā literaturā trubl streeħnas għarħmatax par behrnu p'sicħiċċo dñiħwi. Auðsinasħanas jautajumos wehl daudji p'ilnigi taustas pa-psichologiju. Tahda driħsumā buħtu jaċċedod Derigu Għarħmatu Modalai, waj-żitam iſ-dewnejam. Bet ja taħdu għarħmatu faralsia, tad-wiċċadha sinā jaeeleħ rojot jaunalee fisiologijas un psichologijas peħtieġi, ta Spensera, Herworna, Wundt, Herzena, las sevischki nostadhiżiżi salaru starp meeju un dweħseli ihstā gaġi. — Skolotajis R. Kaudsits eebilist pee Medna preelschneuma, ta-ne-wajagot behrnejem raudfit iſſlaidrot dasħas parahdibas iż-żebeles, un sevischki bes-fahda paſla id-diskurso jaat-tħalli briħnumi. Us to referents G. Mednis eeminas, ta par briħnumiem wina preelschneumā neefot ne wahrods minets. Skolotajis Jakobson s-rund Kaudsittim pretim. Nos-sieħħlojams buħtu tas-skolotajis, las ne-raudfit iſſlaidrot daudħas parahdibas, las ar dabisttem zeb-hnejem iſſlaidro-jamas. Mahzitajis Gailits garallu un wiċċai simpatijsi runa iſſalas, ta-newajagot fajau tizibas leetas ar metodi. Ari winsch atfibst, ta-tizibas mahżiċċa wajag reformas metodē: ta-naw jaħdarbina behrni ar-abstraktijam un teoretiċi-sħanu. Koett-safra metodi, ar maš ishehmum, atfibstot par labu. Winsch pats eſot religijas skolotajis un ta-fahd eewherojt f-kun metodi. Interefanteen peemehri iſ-ru nataja praksees wehl labali paſla id-diskurso, zif apla ħamra ir-latifisma un bibelstabstu „kalfschana“. Beigas G. Mednis iſſala sawu preku, ta-wina eefustinatt jautajumi fajzeblu fashi tif-dñiħvu domu iſ-mainu. Tas-peera-hadot, ta-jautajums ir-wiċċai swariks. Un sevischki eeprezzino flos-iż-żejt, ta-fahd no mahzitajeem iſſalas par metodes reformu. Dñiħva domu iſ-maina newarot palist bes-noxiħmes, un winsch ar-debatur resultateem p'ilnigi ap-meerinat. — Mums no jaħas pu ġes japeelee, ta-audfinasħana ir-weens no fad-ñiħwes pamateem. Pee auðsinasħanas jautajuma jastrahda wi-seem: rakħnekeem, skolotajeem, mahzitajeem, presei un - behrnu weżżeolem. Skolai jaet ar-ñiħwi un literaturu rolu rola. Bitadi, ko skola ustaifis, to-ñiħwe nopleħxis. Tikka i-kopigeem spekuleem weż-żams leslais auðsinasħanas darbs.

Bebz s̄ci referata runā skolotajs D e r i m a n s , la latkisma mahziba vee mums esot iswehrtūs par pilnigu sinatni, kuru lā kaltin eekaf. Newitnessi rewidēdamī neraugas vis us behrnu juhtam, nepahrleezinas, zil pebdejee religiju sajuht, bet praša tilai zil behrni ūn un religija jau naw tilai preeksch sinaschanas, bet preeksch sajuschanas un skolotaju uidewums ir behrneem eaundsinat juhtas. Apfīscha Zehlava pahrmetums skolotajeem, la tee peegreeshot pahral daudzi wehribas sinatnem, esot nerweetā. Grabmatas pedagogiskeem noluhtkeem neder pildit ar neezigām leetinām, bet tās sarakstot latrā sīnā stingri jacewehro ari sinatne.

Bebz daschu zitu fungu runam pēsleenas ari mahzitais G a i l i s c h a fungu tam domam, la religiju neder tā fakt ar kalschanu eekalt, bet leelaša wehrika peegreeschama behrnu juhtam. Gimnāzijā, lura zeen. G. Igs darbojoties lā religijas skolotajs, ja gaditos rewidet tāhdam rewidētām, tārsch

drošchi ween no daschdaschadeem elementeem, kureem tilai weena leeta bija lopeja — felts, t. i. pee areeschu rahfas un walodu zelma peederiga lundsiba, kura sawu fissi schmidfinaja par daschadas dīsimtas pawalstnekeem, usspeeda scheem sawu walodu un wehlak salusa ar wineem lopā. Germāneem un deenwidnekeem sajauzotees wajatseja išnahkt sawadām gara ihpaschibam un proti, taisni tahdām, tāhdas mehs fastopam Anglijā, augstu inteligenzi ar pahrpilnu darbibas spehsu, ahrsabteju waldischanas mahlslu un neapmeerinajamu dīshschanas us isplešchanas, pee tam jehgu preessch religijas un zilvežibas, bet wiſu to lopotu ar weenteeſigu melibū, dīdru paschmīlibu un tahdu neschehlibu pret wahjaleem un apalschnekeem, kura nebaidas ne no tāhdas teesibū aiskerschanas un waras darbeem.

Bailigakais apafgalvis, kura pēejauskums us zeetsemes druslu lehnina minetās ihpaschibas un weetam tās pat apspeich, Anglijā newareja eedshwotees un wina eespoids mas lo pamanams. Wahrdi „apafgalvis“ un „gargalvis“ to apshīme, jo wini norahda us finamas rahfas gara ihpaschibam, bet „felts“ waj „galeetis“ neko nesaka, jo tas apshīme tilai sajauſumu no tuval nepasihstamām rahsu fastahwdakam.

Tautu psichologija ir ūnatne, kura wehl tilai nesen eesahkūſes. Te wairal newaram pasneegt lā tilai ihsus norabbidijumus.

S i h f u m i.

Tauta bes nerweem. Kineeschu dithwes pamata litums leelas esam: "Baujees leeftees, het ueluhbst!" Achds kineeschu sinatnu wihrs, las isdewis wezu parunu un gudribas mahzibü isslaaidrojumus, sharp zitn dod padomu, ta nelad fahda lubguma teeshi nedriblistot atraudit. "Pawisam otradj," winsch rafsta, "isleezees ta, ista tu winu gribetu pildit, laut tas ari tawam nodomam taisni runain preti. Apsoli no schodeenas us rihtdeenu, no rihtdeenas us paribtu. Ar to tu luhsseja prahbu apmeerinaß." Kineeschi apribhnojama sahrtä war panest wifadus truhlumus un zeeschanas. "Meera mums nelad nebuhs!" Ar scheem filosofisseem wahrdreem kineetis apmeerinas wisgruhtilos azumirktos. Leeli gabali no winu augligas semes weenmehr top peemesleti no fausuma, pluhdeem un bada: mandarini ar saweem muhschigeem nodolleem gruhti spaida laudis; preelsch semes attihstibas, pat preelsch zeellem nefas neteek darits. Schad un tad miljoneem nomirst bada un Dseltanas upes pahrpluhbumi isposta tuhltoscheem zeemu. Statra zitn semè waldiba jan vaschustureschanas deyt luhsfotu valihdset un nowehrst taunumus. Bet kineeschi ya leelatai datai janem schos littena kteenus bes leelas turneschanas. Ar scho mahlflu, zeeschanas meerici panest, stabhu ari sagata

idehību pregetas tālār religijas jahtamā, tad vīz
domājot krištot vīz skoleni zauri; zitādi buhlot, ja revidē
luhkototēs, tā vīna skoleni religiju saprotot. G. Igaun
gadījēs kahdu skolu revidēt, tārā skoleneem pat vajā
bibeles pantini bijuschi tā eesfalti, tā vīna eesfaltē
jautažumeem skoleni atbildejuschi un dewuschi paslaikdrojum
weenigi ar bibeles pantineem, tos tā pupas nobebtan
Winam pascham jaatsihstotēs, ja tas winam buhlot jā
tad winsch, turflaht wehl tā mahzītājs, pilnīgi pats ist
zauri. Schahdu religijas mahzīschanaš metodi Gailischa ka
neatfihst.

Ar to tad nu ūhis jaunajums ūlehdīas.

Aisjuhtischanas atzelschana.

Iau labu laitu atpalak sahla runat, ka buhtu ja
aissuhhtishana us Sibiriju ka teesas nospreestis sobs, bet tem
schahda wajadsiba ihst tika fajuhtama tikai tad, tad
buhwet Sibirijas leelo dselszelu. Tas skaidri istieits
augstala ulasa: "Nomenit no Sibirijas tahtas jemes na
lura gadisinteneem ilgi pildita ar nelstreetneem faudim." Peh
isnahza Wisaugstalaus ulass un tagad mums preelschā gatu
litums. Scha lituma lodols apmehram schahds:

Teek atzelta ihsteni aissuhtischana Sibirija un kaukasijskij "us nometinaschanu", tapat ari "us dzhivi" hirija un zitás attahlašas gubernas. Tatschu preelsch dasdem noseegumeem teek noteilta nometinaschanu sevishlos apwida ſureus ik us trim gadeem nosala ministru komiteja. Te eeweheho, fa aissuhtischana us spaidu darbeem Sibirija turpmal paleek spehla. Teek ari aprobeshotas fabeedel teefibas, pehz furam tas wareja nolemt lahdju netrem lozelli, las fodu zeetis, woirs neusnemt pee ſewis, bei noia to krons ribzibâ, fursch tad tahdus neusnemitus lozelli mehdsa laut fur nometinat us dzhivi. „Nodot waldibas zibâ“ lahdju lozelli maspilsonu fabeedribam wairis nemaj na aktants, samehr pee vagatsu fabeedribam tahdi noleham tagad teek jo slingri pahrbauditi.

Tagad teek ſadaliſi wairalas ſchikras tee noſeegumi ſureem lihds ſchim waj nu aiffuhtija uſ nometinaſchanu uſ dſhwı Sibirijä un zitás weetás, raugotees pebz tablum. Par politifleem noſeegumeem, pret tizidu un pa datai pret walbifchanas ſahrtibu waſnigeet teek aiffuhtiti uſ ſu meem apwideem, ſurus noſala miniftru ſomiteja. Bahnoſeegumi, par ſureem agrat noſpreeda „nometinaſchan turpmak tils ſoditi ar eeflodifſchanu areſtantu nodalas 4-5 gadeem. Aiffuhtifchanas „uſ dſhwı“ Sibirijä ne par dascheem noſeegumeem nahl ari eeflodifſchana areſtan nodalas uſ daschadu laiku, par dascheem atſal (ſewiſchi deenesta pahklahpumeem) — waj nu tahdſ pats ſods, waj ari eeflodifſchana zeetolksni. Uſ dſhwı ahryus Sibiri gubernas wairs neſuhtis, bet eeflodis ſeetumä. Deda gadijumos ari wairs neſuhtis uſ Sibiriju, bet nometa Sachalinä un par dascham laupibam un ſahdibam ſod teek paafinaiſ lihds ſpaidu barbeem.

Tä tad pebz jaunajeem litumeem turpmäe arejum
noodakas nahks dauds wairak sodamo nekä lihds schim,
lihds ar to starp arestanteem teel eewestas finamas schlir
raungotees us arestantu agrako dñshmes sahrtu.

soda, tee nahk fewischlos nodalijumos jeb lambaros un tari pa nakti reek aitschiktir no ziteem. Bes tam iahdeem uslilt meesas sode, neds wadscha, neds ari nosluht gal-

tahdas ihpaschibas truhkums, so mehs par nerwositati san
Kaut gan fineeschü ir abrlahrtegi uszihrtigi, tad tomehr tee
fina, las ir pahrpuhleschanas. Leelas, la us fineeti tas
stahlkis nedara nekahda eespaida, zit ilgi wizam fuit lab
stahwollsi jaistur. Winsch ralsta wisu deenu la nedisa
maschina. Ja winsch ir rospelnis, tad tas no agrala til
lihds wehslam wakaram noskahw tas pascha weeta, waj nu
ausi, waj daritü jitu fo, las wizam peenahlas. Deenu
deenas winsch strahdä pilnigi besjuhtigi. Schis nerwofto
truhkums ari parahdas eelfsch tam, la fineetis wifur
gulet. Nelas wina netrauzè. Almeni pagalwi un jalmu
par zifam waj ari us plita lula winsch gut taisna jilmo
meegu. Wina newajaga tumfhas gulamistabas, wina
ziteem newajaga klujet. Strahdneeki itin nelo neislai
kahdä stahwollsi wina meesas gulot atronas. Par miljone
fineeschü useet, las zeeti un maigi gut pahrlahruschees
terräm, ar nolahrtäm galwam un walejäm mutem,
wehl muschas isdara pehtischenas zetojumus. Pee
dseltenai rahsai laislam nemas neekahrojas pehz pastagachan
un loezku pawingrinaschanas. Fineetis newar saprajt
neekus, turi brihwä laislä eet pastagiatees. Wehl sawo
wineem isleelas, ja lahds peedalas pee firgu streeches
waj laulkä nodarbojas ar rotakam, pee kuräm jatustas (Par
Tenis u. t. t.) Rahos slobotajs Kantonä kahdres
labdam fulainim: „Bil tad tawa fundje dabü par to
wina ta streen apfahrt?“ Atbildei: „Neka!“ winsch nego
tizet. Nerwu truhkums manams ar no ta, ta fineetis
wißnesabalo smalu pilnigi weenaldfigs. Par fineeschü
netihribu wiss finechee weenis prahpis. Kamehr Jap
tarsts ubdens peeder pee döbwes wajadisbam, tamehr
kinä peeder pee leelaleeem retumeem. Smala fineetis
reebijas un tadehl tas ari war ehst reebigus ehdeenus. Bi
peetiziba un taupiba til leelas, wina sagremoschanas
til pilniga, ta winsch bauka ehdeenus, furus europei
nenemtu muti, pat ja tam buhru jamirist badä. Slim
lovus kina vatehre leela flaitz

No webja dñsrnawam novisits. Neprahrigai dente
par upuri kritis 20 gadus wezais muischbas ibvaschm
Scheroma dehls pee Neifladtes, netabtu no Kreepijas robele
Jaunca jilwels nodereja ar faweeem beedreem, la issahs net
wehja dñsrnawu spahrneem, kas gabja pilna spesla. Dens
fakahpa strgos un jahja us dñsrnawam, dauds fintahrigu leidit
yawaditi. Scheromis gribjea lehlschos pa starpu issah, laun
spahrni grecschas, bet strgs satruhzees nometa jahieu, dñsrn
spahns to aifkehra un usmetra angsti gaifa, nelaimigois
krita ar tabdu sparu seme, la falansa loezellus un cel
frubischu laulu. Tiffa mobis oifraes taž nomira

buhu weseli un ja īcho dahu peederiba pee weenas un tas
paschas biketes naw slaidri redsama.

No Peterburgas. Muhsu tirdsneezibas weikali isleeto tagadejo Kinas popularitati sawu intereschu weizinafchanai: visur statu logos issilktas doschadas Kinas prez̄s, usstahditas bildaes ar slateem is Kinas u. t. t. — Nesen atpalai mehs, peterburdsneeli, amissejamees par notilumu Masslawā, kur sahds strahdneels, vēz avischu finam, bija sakehris us offlahtas eelas kineeti ais bises un tad to pamatiigi eepaſhstinajis ar freewu duhres ūmagumu. Ari muhsu galwas pilſehē, ūprotams, bisoto debess walsts dehlu nav masums un nesen usſlibba pahris kineeschu tirgotaju, kuri us eelas peedahwaja publikai daschadas austumneku prez̄s pirlschana. Schos tirgotajus bija usſhmejuſe sahda drusfu „ceſſlufe“ kompanija un domats, darits — sahdā tumſchala ſchkehrſeela kineechus panahkuſhi, sahka tos neſmulā wihsē rauſtit ais bism. Kas lai nu ūfina, het runa, ta ūarp abām puſem iſzehlees mass „ſeltiſch“, kuru pahrttauſkuſhi lahtibas fargi. Ta tad iſnahs, ta ūemalukiru lautinu ūarpā walda ūoti ūchaubigas ūmpatijas pret kineeschem. — Pa Moiku un Fontanlu pa waſaras laiſu braulā mass paſascheeru twaikoniſchi, ar ūureem nereti noteel masas awarijas. Te diwi ūugischi ūaduras, te aikal eestuhu ūhdās ūpailēs, ta wairs newar ūſtetees. Ūamlihdsigs atgaſijums bija nesen us Fontanlas, kur sahds no ūugischem bija eestuwis diju leellaiwu ūarpā un neſlatotees us ūvipschanu un ūliweschanoſ, newareja tilt lauſā no neehrtā ūabwolla. Labi gan, ta paſascheeri ūchadās reiſes pa ūeelaſai datai teel zauri ar iſbailem; leeta weegli war tapt ari nopeetnala. — Kā es preelsh sahda laila ūinoju, ta dehwetos „waſaras dahrſus“ war pee mums atrast waj us latra eelas ūuhra. Ūprotams, pelnas atlez wairak tam dahrſa ūhpachneekam, ūfesch prot preelsh publikas eeguht laut sahdu „magnetu“ un ir tibri waj jaſabrihnas, sahdi „maħſſlneeli“ un „maħſſlneezes“ gan neuſſlabjas us aiflahtām ūatuwem! ūarp ūiteem paſhstams bija sahds mirves dejotajs, ūrſch augstu gaifatliſſia ūfadus baſiliguſ „flunſtikus“. Lihdi ūchim jau ūiſs gabja it drangi: „maħſſlneeli“ iſpildija ūawus gabalus un publik ūleedja „bravo“, — te sahda waſara ūirwe pahrttauſla un tas ūopā ar ūamu paſihgu nogahſas ūeme. Sekas bija ūfai behdigas: paſihgs ūallta nost us ūeetas un ūaſchu „artistu“ ar daschām pahrlauſtām ūibam nogahdaja us ūlimniu.

Virmmahzibas skolotaju teesibu paplaatschianaschana. Us litumu trahjuma XI. sehj. I. dal. par mahzibas eestahdem (1893. g. isdew.) 2406, panta pamata tautas apgaismoschanas ministrijas skolotaju seminaros turu pabeiguschee audseknai dabu, pehz seminarra padomes atsinas, pirmmahzibas skolotaja diplomu un ir pa wisu to laitu, lamehr tee ispilda skolotaja amatu, atswabinati no wiseem personigeem nodokleem. Bes tam pehz peesihmes pee augschmineta panta wispaehrigi wisu tautas apgaismoschanas ministrijas pahrsina stahwochosko skolotaju seminaru un stolu audseknai, neisnemot ari semstu seminaru audseknus, par ujzihtigu pirmmahzibas lauku stolu skolotaja amata ispildschani diwpadsmitt gadu laitka teek eezelti personiga goda pilsona lahrtä, ja tautas apgaismoschanas ministrija par to stahda noteiltä lahrtiba preelschä.

Tagad valsts vadome, rūpyniežibas, tirdsnežibas un
finātnu, un wispahrejā sapulzē, issstatijuſe zauri tautas ap-
gaismoschanas ministrijas preeschlītumu par min. panta at-
tezināšanu uſ wīseem pīrmmahžibas ſkolu ſkolotajeem, no-
lehma: „Izplatit augſchminetā **2406.** panta
nosihmi uſ wīseem pīrmmahžibas ſkolu
ſkolotajeem, lūrem ir peenahžigais ſkolo-
taja diploms.”

Wina Majestatei Keijaram labpatila augščmineto valstie
padomes nolebmumu 1. maijā 1900. g. Šisaugstati apstiprinat
un pawaeslet to išpildit.

Pusgada ruhpneezibas ayleezibas. Tirdsnee-
zibas un ruhpneezibas departaments isslaaidrojis, la finantschu-
ministra lgs attahwis paheydot pusgada ruhpneezibas ap-
leezibas wasaras sesonas laila preelsch tirdsneezeibas wei-
sleem, kas teek tureti wifos Widseemes peldu un wasarniju
aagaholas.

Elektriskus signalus robešchū apsardibai
eset išqudrojis ščtaba rotmeistars W. J. Sdanowitschs
Staro-Panowā pee Ligonas. Schee signali pastahwot no
bajonetem, turas semē eedurias un ar ūnorū hawenotas. Da-

schischnore teek no labda aisslahrta, tad sinamā weetā atslan
šwaniaisch. Us sinantschu ministra preefschlitzmu Sdanowitschs
esot sawus signalus ijmehginajuma weidā uffstahdijis Raula-
sijs un gar polu robesham.

Labibas pahrdoschanu pebz swara un newis
pebz lahma mehra waldiba nodomajuse eewest, tahds preeskj-
lilumis jau eesneegis finantschu ministrijai. Pebz swara pahrdos
wissadas sellas, miltus, gruhibas, eeshalu, slijas un wissabu
zitadu labibu. Zaur to nodomats aiffsargat pahrdeweujus, it
ihpaschi semmekus no daschadam blehdibam, lahdas mehds
atgaditees pee labibas mehrishanas; las noteilumus pahrlahys,
to sodis ar arestu lihds wrenam mehnefim un naudas jodu
ne pahral par 100 r.

No Kronshtates. Ismanigi tehvini tagad beskaunigā wihsje isleeto lausjhu lehittizbu. Algadschu starpā atroods loti dauds reserwistu, lukeem minetee tehvini eestohsta, ka eefahlschotes karsch pret kinnu un dees pret wehl ko un ka reserwiisti tilschot drihs ween eefaulti. Tuvakas apruna schanās deht lautinus eewilina schenkos, kur tad ismanigajam stahsttajam dserfchana par brihwu. Daudsi tahuwuschees tik tahlu peerunatees, ka astahj weetu un pelmu un bareem dodas uj dsimteni, lai wehl eepreeljch eesauffschanas paphehtu nokahrtot sawas darischanas. Schahdas mukibas wineem ne par ko wairs naw isrunajamas is galwas.

No Broschesowas (Drschas apr., Mogil. gubern.)
Scho koloniju apdīshwo sahdi 26 fainmeeli, kuri 1882. gadā
656 desetinas simes eepirka par dīsimtu no Witebskas
garigās seminarijas direktora Iwana Dubasowa par 8000 r.
Seme te ir ihsī laba, tapat ari piawas, tā la kolonisti
pa pagabjuſcheem 18 gadeem it brangi eedīshwojuſchees,
kaut gan eenahzeji nebija neskaidri turigeē. Tā la same tagad
skaidri ismalkstā, tad atlikuscho naudinu var seedot Trimpum,
lamehr par isgħiġibtu un attihstibu neweenam netibl ruhpetees.
Slolu fcheiegħeekseem raw un jaunā paaudse usaq pilnigħ
gara tumfba; daschs gan sawus behrnus u sahdu seenu
nodod turvinu freewu slolā, bet taħbi mahjäς pahrnabluschi
no isgħiġibas ari ne tħipatas nefin. Weenreis gan tā fā-
sahla usaqist gara gaismu: N. Jurjewskas lgs pamudinajja u
d-seedataju beedribas fastahdischanu: faradas deesgan dalib-
nekku, tā la 1892. g. oktobri statuti tifla apstiprinni u
beedru skaitos gada laila ppeauga pat libds 60. Taħdos
skaitos misadeem pafahlu meem dauds jazeesch neween no
nelabweħligeem apstahleem, bet ari no blehdigeem, ismani-
geem jilweleem, kuri kopejus pafahlu mus ujskata par sawu
flauzamu gowi. Beedri mas pa masam atrahwās no meħgi-
najumeem un sapulżem un beigas pawisam atlakhpas, tei-
dami, fa neesot nelahdas pefnas: nauða eenahs pa rublam
no beedra, isriħlojumi ari teek notureti, bet toħmeħi istruħlums
la nesuhdot tā nesuhdot. Bija jau ari taħsniba, beedribas
preelschneeziba reħxim u neħħidha, tħalli vejjz isri-
ħlojumi issjundejha, la eenahlu minnewarot segħi isdewwi,
pee kam tad istruħlums, finams, bija jaqamakku no beedribas
la sej. Tħalli nelaim ta, la preelschneeziba no eenahlu meem
ekot seedojuse finamus progentus sawam fulem par labu.
Buhiu behdigti, ja beedribai jaur to wojadsetu sawu jauno
muħixi beigt. — Scha gada 20. martu saħħad meita luħda
sawam teħwam, lai eedodot sīrgu, kien nobraukt u 2 wiesles
attħabileem laimiseem, kien ta zerot dabuht saħħles pret sawam
peħħsħni u snahlu sħam fahpem. Sħimla meita ponehmuse
libds ari sawu jaunalo, 19 gadus weżo mahf u abas tħad
ap puliżżeen 5 nowakare dewuschas zekka. Bet laiminox abi-
skuki nobraukħus tilai ap puliżżeen 12 nakti, pee kam ja-
naka mahfha fl-audzinadama pee durvix luħgħu, lai jo aħtri
la isħxu eelsħa, zitadi wiñas mahfai buhxshot għaliex. Kaim-
neet ari steigħxus ween eela idu, bet weżaża mahfha t-o-
iż-żikkieeb taħħad sawada un ta għażiżu val-ħloħx tħalli
tur ta atradu a-iż-żikkieeb ar nedħi lu jounpedi simi u
beħrnu. Sinams, la tuħħid uissahla ismelleħ-sħana, pee kam
taħħad isħraħdijees, la weżaża meita - mahf u dabuż-żiż-
taħħad zitħas meitas - mahf, kien agrak tapat isgħażijs, bet
kura taqqad ari tħalli fuulta ppe l-ħalli

No Rigas.

Nigas rajona tautskolotajū sapulze sībāta.
Dalibneeli iſſilihduschi us wiſam puſem un ū ū gerams, iſleetoſ
par labu atſihto taħlala ċarba. Iſſazitas un aifſtahwetas tila
daſchadas domas, kritiſeti ari eeflati, par luru pareiſibū vija
laħdas ſchaubas. Ažs tā ū gaischala, rola tā ū wingrako,
griba strahdat auguſe. Sapulzes prograſma vija jo plascha
Plaschalai publitai gan maſ buhs intereſes gar ſpezielleem
jautajeeneem, peen, tas wairat eerevehojams pēc aritmettiſteem
uſdewuumeem, waj ari geografijsas paſneegſchanu pagasta
ſtolas, bet tila aifkertas ari leetas, tur ſtolotaji an
fabeedribu riħkojas topiġi un tur atlaraſas weiħme ari
no tam, ū wini pēc darba keraſ. Paħerunaja, ū buhru an
iſħekru ſeemu mahzibas turfu eereveschanu ſtolas, kureas strahħa
diwi ſtolotaji. Iſrahdas, ta ir ſtolas, tur ſchahdi turji jau
paſħaw un paſħi pagasta lozejji taħdu atſinuſchi par
wajadſigu. Iſrahdas, ta ari daudj zitās ſtolas ir zeturi
ſeemneeki, tomehr telpu truhluma dehf leelajam wairumam
behrnu jaapmeerinas ar trim, pat ar diwam ſeemam un
daſcham jaifteel pat beſ ſtolas. Kad tas buhs, kad nebuhs
wairi ſchahdu bahrishu? Kad, kad meħbi wiſ, kam te dari
ſhana, kerċimees pēc leetas un neatmettiſim ar rolu: „Ne
mana zuhla, ne mana druwa“. Nebuhtu nemas par daudj
ari nabadſigalo wezaļu lolojuemeem pēc ſeemu turji.
Par filu ehdeenu paſneegſchanu ſtolas behrneem in
jau weetweetam gaħdatis. Likai te aktal dabujam
diſjed, ta daſħa laba weetā ſħis derigais eeriħlojums na
warejis paſħawet. Kapejż? „Ez fuvu behrnu waru tapat

labaki paehdinat, nela lab winsch tur ar wiseem lopā. Waj tad flolotajs til brihnum rubpetos par to leetu, ja tur winam nelahda labuma nebuhtu?" Saprotais, ta tam, las pahleezinats, la wina behrens weens par fewi labaki paehdis, par kopehdinaschanu naw lo stahslit. Bitezem waretu eeteilt, eetihlot preefsch flolas behrneem sawu lopeju, falmneegibu ar sawu ehdeena wahritaju, ar sawu gowi un zublu. Stolotajs us-nemtos pahrraudsibū, la pahrtila teel sanemta un la ehdeens kahrtigi teel sagatawots. Par lo? Par to, la winsch ne latru soli jau leek samalsat un la wina flolneeli buhs mundrali strahdat. No rewehrojama swara ari jautajums par flolotaja satishmi ar behrnu wezaleem un weetejo fabeedribu. Stolotajam, wezaleem un fabeedribai jastrahda audsinafchanas leetas rolu rolos. Stolotajam wajaga buht flolotajam ari ahryus flolos, winam jaisplata gara galšma ari ahryus flolas seenam. Stolotaju gan attal newar wehetet weenig pehz ta, zil dejas waj jautribas valaru sarihlot, la tas fateek ar sawu ap-laimi, waj eet zeemos. Stolotaju buhs apswehrt pehz ta, la winsch mahza un audsina winam ustijetos behrnus. Berefim, la us preefschu flolotaji ar saweem pagasteem arveenu labati, sapratisees un teem arveenu masal buhs weeneem par otreem lo suhdsetees. Weens no interesfantaseem jautajumeem, las tika pahrrunats, man schleet, atteezas uj behrnu fodschanu. Gan schinis lailos „azs neprasa wairs azi" un „obs sobu" bet fodi tomehr daschā labā weeta wajadfigi. Schē nu flolotaja stahwoflis naw nelahds weeglaiz, jo latris gan fina, tahdi fodi teel leetoti mahjās: ja Behzis nolaitinajis, usschauj winam par to ar „behrja jumprawu" un, ja tas naw pee rolos, waj ari negribas tas mellet un tad — ar rolu, spaina walgu, ftsnu, waj zitu labdu metamo. Saprotais, la ar schahdi radinatu Behzi naw wis weeglas deenas, lamehr winam teek slakt ar derigalo laboschanas libdelli mibilestibū. Un waj latrureis eespehjams ar to peetiki? Es no sawas pušes waretu dot padomu teem wezaleem, las ta til loti schagarus zeeni, eet pamahjitees pee semaleem dsihweneeleem, lopineem, luri tashu usaudsina behrnus bes schagaru palihdžibas. Mislabatais ir ja war nowehrist paschu nedarbu, rubpetees, ta nelabdi no-seegumi naw wairs eespehjami. Bet waj tas eespehjams? Ja ar tagad ne, tad tomehr tas nahlotnes ideals, un tadebl pee darba, lai winau fasneegtum. Lai gūl, las naw tustinami, lai fnausch, las naw modinami! Bet ziti lai atminam, ta bes tustibas naw dsihwibas!

"Austral" bija nesen pilna sapulje, kura dabuja sinat, ta notezejuschi gadu tai gahjuschi boja 3 lug "Latawa", "Jupiters" un "Golgata", ta ta ar teem sau-deti 23,000 r. Par atleelam dabuja 3000 r., ta ta jazeesch tifai 20,000 r. un pee tom wehl tahdu gadu, tad fugeem bija lotti laba pekna. Minetos 20,000 r. ziti lugi gan esot sapelnijuschi, bet tomehr paschai beedribai japaleek beschä. Ais lahdeem eemesleem gan Austral neapdroshina sawus fugus? Waj ter tifai naw pahrleela wezi, ta ta neweena beedriba nenem prelim?

Tornaļina pahītīas beedribu junīā Vidzemes gubernators atkāhvis nobībinat.

57. Rīgā atvērt fotogrāfiju darbnīju; Flachs Dgrē

Monopola, ieb ihsti fakt, kroua dsehreenu
pahrdotawas pirmajā laīlā bija nodomats Mīgā eerihtot
tilai lāhdas 54. Bet tā la šcis staits israhdijs par masu,

jo daſčā labā weetā weena pahrdotawa no otras bultu
nahkuſe par daudzī ūahlū, tad winu staits teel wehl ar lāhdām
10 papilbinats, tā la winu lopſtaits buhs 64. No tam 5
nabi Gelschrigā, 14 Pahrdangawā: Delgawas Ahrrigā, Torna
un Agenskalnos, lā ari Lehgera laulkā un Ilgezemā. Pahrejās
Maslawas un Peterburgas Ahrrigas dalās, us Peterburgas
ſchoſejas un Sarlandaugawā. Pahrdotawas eedalitas trihs
ſchirkās, tā faultas I., II. un III. ſchirkās pahrdotawās.

Wehdera tifa sehrgas leetä Widsemes gubernas waldes medizinalmodala pašino seloscho. Maja mehnescha beigäs tila eeweherots, la Rigā stiprā mehrā noteek faslimschana ar wehdera tifū; libds 20 majam ahfseem tila ūnots par sahdeem 875 sahdeem faslimschanas gadijumeem. No junija mehnescha otras nedelas fablot gan manams, la sehrga masinajas (22. majā faslima 8 personas, 1. junijā — 60 un 15. junijā — 18), tomehr eeteijama leelala usmaniba un tadeht eeweheroatni wiñ tee padomu, kas pret scho sehru laitralistos jau iissnooti.

Uj Pleßkawas dselszela, ta rafsta schejeenes wahzu awiſe „Dūna Zeitg.“, apstahlti preelſch pasascheereem gluschi nepanesam. Ta nesen uj pasta wilzeena Nr. 3, tuerſch peenahl Rigā plſt. 6, 25 m. pehzpušdeenā, no Behfim fahlt wairš netila pahrdota neweena biletē. Wiſi tee pasascheeri, kuri schijpus Behfim gribaja eelahpt, bija speestī gađit peezas un pus stundas us pasascheeri wilzeenu Nr. 15, luesch tapat bija pahrpildits. Now, protams, ne lahda preela, ta la pehdejās deenas wehl leetainas, wahrgt peez- un pus stundas ar seeiou, behrneem un mantam starystaziju schaurajās telpās, kur wehl preelſch wiſeem nawfolu, lur apſehstees. Kad attegoṭes us ſcho apstahlti tils nodibinata waital lahtiba? Sawā laitā, tad schejeenes dselszeli peedereja wehl privatſabeedribam, zeta ministrs bija iſlaidis pauehli, ta dselszeli ſabeedribam diwreis 24 ſtundu laikā waſag dot iſſloidojuumis par wiſam ſuhdſibam, tas par winu laiſtralſtos parahdiuſchbas, jo zitadi dselszela walde teek atſhita par wainigu. Kadebi ſchimbrihscham nelas neteek darits, lai wiſas tas daudſas ſuhdſibas un ſuhroſchanas par dselszela apſtaſleem noſahrtotu? Jo ta la dselszeli ir publikas labā, tad tatschu winu peenahlums paschā pirmā rindā ir aobdat par ſamui pasascheeri ehtribu.

Bik ridjeneeki apehd gada galas? Wisa gala, lo ridjeneeli patehre, gan menahl weenigi zaur yilsehtas lopu lauturvi, tatschu japeenem, ta leelala data galas teel tur ijsstrahdata. Tadehi nebuhs leeki, ja cerasibstnam sawus zeen. lastajus ar feloscheem slaitteem. 1899. gada pee lopu

lautuvės naturetas pavisam lahdas 151 turgus deenas, par turam visam lopā vija už turgus užvesti 54,623 leelolpi, 2,444 teli 28,923 alitas, 80 tasas un 4,410 zuhlų, tačiau lopā 90,480 lopu. Paschā lautuvė 1899. gada išstrabdati turpretim lahdī 140,071 lopi, proti 47,623 leelolpi, 16,253 teli, 59,684 alitas, 118 tasas, 16,371 zuhlakas un 22 sirgi. No tam redhams, ta ne visi tie leelolpi, tas už lautuvės turgus užvesti paschā lautuvė išstrabdati, turpretim fiklopi yehdejā išstrabdati daudz waikai, neska už turgus užvesti. 12,149 leelolpi eewesti par dželsjeiu, ziti vien pa semes želu. Galas zenas leelumā bijusčias: par leelopeem wisaugstalas 7 rbt. un wissemas 2 rbt. 50 lap. pudā, par teleem wisaugstalas zenas 8 rbt. un wissemas 2 rbt. 40 lap. pudā, par aitam 6 rbt. 80 lap. un 2 rbt. 80 lap. pudā un par zuhkam 7 rbt. 60 lap. un 4 rbt. pudā. No wiseem lautajeem lopeem atrasti par slimieem 504 jeb 0,35 proz. no wisa slaita. Slimas plausčias, galvias, neeres un ziti ložekli atrasti prie zitadi it weseleem lopeem jo leelā slaita, proti lahdī 171,713 daschadi galas gabali resp. džihwneeku organi.

Zik Nīgā ir sunu? Pēbz pēhdejās slaitischanas israhdiņes, ka Nīgā ir 8305 suni, no teem 250 paschā eelsch-pilsehtā, reibkinot lihdi pilsehtas grahwim. Apmeheram tilpat daudz ari ir gruntsgabalu, kuri matša imobiliju nodolli, tā lai uš latra gruntsgabala išnahk weens suns. „Nīg. Rundsch.“ schini leetā ewabtuse interesantas finas. Jo neikfatram gruntsgabalam ir sows suns, bet to teesu ziteem to ir, peem. Nikolaja celiā 3—5 un zitam pat 13. Kehschu suni, kuri atshabinati no nodolsteem, fastopami wišwairak Maskawas Abrrigas polizijas treschajā un zeturtajā eezirkni, turpretim wairak uš pilsehtas widuzi fastopami jau mājas sugas suni, kuri gan wehl noder par mājas fargeem, tatschu wiſu deenu nestahw pee lehdes. Ar schahdeem funem fewiščki svehtits ir Zelgawas Abrrigas 2. polizijas eezirknis. Bet tā ka nu wišzaur jamalsā par funem 3 rbl. nodolli gadā, tad naba-dīgalee laudis sunus wairs neturēs un pēhdejo slaitis loti maissnases. Tā tad naw paredsams, ka pilsehta zaur jauno sunu nodolli ūawus eenahkumus pawairoš, bet gan sudis newajadīgīe „dulscheti“ un „talscheti“, kuri pa leelalai balai lieļoja sawā wakā aplakht pa celam un til loti weiginaja trauma sehrgas isplatischanas. Turpretim sehtas suni, kas stablo pee lehdes, schini finā naw bībīstami.

Behdig's notikums. Iau wairal reises publita
brīhdinata neleetot pee isbrautumeem leelakos uhdenos wezas
nederigas laiwas, bet, ka rabdas, schahds brīhdinajums wiſai
maj teel ewehrots. Ta festdeen, Zahau deenā lauds
pulzinsch jaunu fauschu, to starpā ari daschas seeweetes, is-
branzis diwās laiwas wiſinateseet pee enlurneeelu stazhas.
Weenai no laiwan bījuschas buras un ta ari dauds ahtrali
tituse ūf preefschu; otra airejuſe tai leelu gabalu no
palatas. Us reisi preefschejee isdfirduschi, ka pakafejee sauž
pebz paliga un maniuschi, ka tee flihſti. Bureu laiwa nu
greesuse atpalat un steignes ottai palihgā, bet paſchā tuvalā
attahluma wehjsch winai eepuhtis til stipri buras, ta ta ar
sawu preefschgalu eestrehjuse flihzejat laiwi fahnos. Azumirfs
pehdeja bija aplahrt un wiſi eelschā sehdetaji uhdeni. Par
nelaimi tuwumā naw bījuschas wairs neweenas zitas laiwas
un lamebr no malas atsteiguschees glahbeji, teem isdeweess
isglahbt tilai trihs zilwelus, bet tſchetri uhdeni atraduschi
wehjsch lapu, starpā ari diwas seeweetes. R. W.

Bibstams ubagotajs. Vatar Suworowā eelā pee Königstetera apteelas faulshā bars apstahja lahdū nostran-dajujošs tehwini, kura turvumā raudaja lahdus 6—7 gadus vežs puiseņs. Māso mahte bija subtilīse uš bodi ar 15 sap-novirkt maiši. Masajam uš eelas naudas gabals newilshus iſkrītis no rolas, kuru weislais deedelneels bija palampis un leedsās atdot. Kad diwas personas, kuras ūlaidri redzējusčas, sa tehwinsč naudu panehmis, pēprāfija lai atdod, tad negehlis iſlitās ka mehms un til plaktiņa rokas un bolija azis. Bīau nogahdaja uš poliziju pee tam iſrahdijās, ta tas it nebuht nāv mehms.

Welosipeds par 3 rubleem. Nav ilgi atpalat, ja Riga bija loti isplatitas suponu lapinas, luru suponus pahrdewis, pahrdeweis eedſhwovjas tā ſakot par welti kabatas pullſteni, bet ſchahdam „weifalam“ tila no peenahzigas puſes gals dārits un Warscharow bes tam ſahds no ſchahdeem suponu iſlaidejeem pat „bankrotejis“. Tagad nu parahdijusēs pawisam originala ſistema, lahdā zelā par tilai 3 rubleem war welefipeda eedſhwotees. Rahda Peterburgas firma iſlaiduſe ſchahdas suponu lapinas, luras latra ſatura 6 suponus. Suponu lapinu no Peterburgas iſſuhrot ta maksä 21 rbl. un latris supons pahrdodams par 3 rubleem, tā tad par wiſeem suponeem lapinas ihpaſchneels fanem 18 rbl. un wiſam paſcham japeemaksä tilai 3 rbl. Ar to wehl leeta nav galā, lapinas ihpaſchneelam resp. suponu pahrdewejam tilai tad teek iſſuhrits „rats“, lad ari wiſi ſefbi suponu pirzeji apgahdajuſchees latris weenu lapinu ar 6 suponeem un wiſus ſchos suponus pahrdewuſchi. Scheem pehdejeem atkal tāhdā paſchā periodā leeta jaturpina. Tā tad, lai ratu eeguhti, teek pawisam iſpahrdotas 7 suponu lapinas, lurai latrai 6 suponi, par kueem jadabii a 3 rbl. Tas iſtaifa lopā $7 \times 6 \times 3 = 126$ rbl. Tad wehl nahl pirmais pahrmalsatais 3 rbl. Slakt, lopā 129 rubli un firma par welofipedu fanem 129 rbl. Japeem, ja suponi ir derigi tilai 3 mehneshus, pehži luru notezehšanas ja suponi wehl nav pahrdoti, pehdejee jaapmaina preet jauneem ſamalſajot par latru wehl 50 ſap. Ja suponu ihpaſchneels gada laikā nam warejis neweenu suponu pahrdot, tad tas ſande teefbaſ us ſahrotas leetas eeguhſhanu un tas no ſawas eemalſatas naudas dabū 93 proz. atpalat. Tā la peedſhwozumi ar jau ſinameem pullſteneem dascham labam nebija neſlabdi jaulee, tad ari ſchini leetā eeteizams labali „laimi“ neiſmabiat.

No agreement.

Einsatzinfos

Kas notijis Pelingā? Var še ho swarigo jautajumu
mums lihds ūčim ioti nepilnigas finas, finas pa leelakai
dalai weena otrai runā pretim. Preelfsch wairak sā nedekas,
24. junijā awise „Now. Wremja“ teijas jau dabujuše no

drošča awota finas, la Pekingā wiſi eiropeeschi un teem lihds
ari suhtni no fanatisleem ķineeschu bareem nosauti, lihdsigas
baumas ika wehstitas no anglu telegraſa iſ Schanghajās.
Bet tad nabža finojumi weens apmeerinotschals par otru,
eiropeescheem Pekingā labjotees gluschi labi, leelduhneelu
bari sahlot pebz wairak weltigeem usbrukumeem apgurt, tahlak
efot iſzehlusēs pretrewoluzija pret prinzi Tuanu, pret to efot
ustahjees agrakais tħung-li-jamena preeschfetdetas, swesch-
neelu draudsigais prinjis Tschings, kursch efot sweschneelus
Pelingā apgahdajis ar pahetliu, ta la tee nu warot buht
gluschi drošči, printscham Tschingam efot prahws lara spehls,
kursch wehl ildeenas pеeaugot. Tas labakais pee wiſa ta
bija, la feisareene-atraitne, kura pebz dascham agrakam depe-
scham bija nogahsia un eeslodſita, pat nogifteta, israhdijsas
atkal par weselu, par atrodoschos walſis preeschfagalā, fā
ſenal. Tapat nelaimigais leisars Kuangſu israhdijsas par
diſhwu, sweschneelu draudsigā strahwa arween peenehmās un
ta peenemos wehl ahtral, ja tilai ūaunee eiropeeschi neſuhitlu
lara pullus us Kīnu. Eiropā lehttijigas awises jau ūahla
uselpot, la wiſs iſſeschot labi, la Kīnas krise atkal itin ahtri
no paſcheem ķineeschem tilſchot pahrsvehta. Maſ eeweheroja,
la wiſas schis labas finas nabža iſ ķineeschu paſchu awoteem,
la Pelingā eeslehgtee eiropeeschi paſchi jau lopsch 3 nedelam
naw bewuſchi nelahdas diſhribas ſhmes un ūo buhtu pa-
wiſam netzami, la mantabriga ķineeschu waſanku baru
starpu, las ūuhtneezibas eelehgeraja, neotrostos weens otris,
las par labi naudu neaisnestu ūahdu ſhmitt uſ Tientsinu waj
Talu leelwalstu lara ūuehla komandanteem. Pa tam nu gan
masak lehttijigas awises iſpauda, la wiſas Schanghajās
finas teel fabrizetas: wiſuvirms Schantungas gubernatoras
il rihtus nosuhitijis tahdas finas ķineeschu telegrafi direktoram
Schanghajā, tahdas tas domaja, la wiſlabaki noderes, lai
ſamulſinatu ūorespondentus un atturetu Eiropu no ūparig-
keem ūoleem. Bet eespaidu darija iſ Schanghajās nahlusčas
melu finas ta la iō, jo zitu ūau jau nebija, Tientsinā un
Talu, las wiſtuvali Pelingai, it nela neſinaja par to, las
noteek Pelingā. Brilnumas bija tikai tas, la ķineeschu va to
starpu, kamehr tee Pelingā paſchi ūawā starpu zihnijsas un
aiffabweja ūweschneelus, ūchemeem paſcheem ūweschneelum pee
Tientsinas arween ūedigali usbruka, ta la pehdejee til ar
molam wareja atsautees. Weidsot atkal tatschu ūeſtimiſtſtas
finas nehmusčas wirzrolu: 23. junijā (6. julijā) wiſi
eiropeeschi Pelingā, pa wiſam ūahdi 1500
jilwei aplauti.

Pee Tientinas gahjis toti larsti, 70,000, pehz zitam finam 100,000 kineeschu lahtiga sara spehla usbrukuschi 14,000 wihru leeolem europeeschu un japanu pulleem. Lihds schim gan to usbrukumi atfist, bet paleek arveen tizamali, ka tee nespehs pret fcho pahrspelhu turetees . . . Leeta gan mums esfahlot isslausas drusku dihwaina: 14,000 wihr, tas ir til leels europeeschu lara spehls, lahdus wehl naw bijis kinä. Un tas lai nespehtu atfist, atgaineates pret peezlah-tigu kineeschu pahrspelhs, sur 1860. g. Talikao laujä 7000 srantschi un angli usbruka un salahwa lupatus 600,000 wihru leelu kineeschu armiju. Bet laitsi masleet grosjuschees: paschas Valar-Eiropas walstis weena par otru jozentuschä, apghabdat kinu ar wißlabaleem jaunas sistemas aerotscheem, magasfinu plintem, ahferschahweju leelgabaleem, kineeschu sara spehla eemahzishanai suhriti „instructori“ — europeeschu ofizeeri. Un pee Tientinas zihnas wißlabalee kineeschu pulle. Ir israhdiijes, ka kineescheeem pat labali leelgabali, nela eiropescheem, kineeschti pehz sara ar Japanu 1895. g. gentuschees apghadtees wißjaunaseem ahferschahweju leelgabaleem, samehr europeeschu puš pa leelalai dafai wehl weze leelgabali — id tad gluschi ta pate parahdiba, sa angli-buhru sara, sa buhreem paschi angli bija apghabajušchi labakus aerotschus nelä sawam pascham lora spehlaam, pee lam nu gan til angli lora walbes nolatdiba wainiga. Par laimi kineeschti gan nau buhri un wiſi apgalwojumi par kineeschu sareiwiſlo garu, lahdus daschias awises isplata, ir tulſchais tenlaš. Europeeschti ir tagad wehl waretu weegli un ahtri fatreelt kinu, ja tee tilai sawä starvä palek weenprahagi. Kineeschti ir tatschu bjuſchi til neprahagi, weenä reiſe greeslees pret wiſeem eiropescheem. Kas tad nu te modernos aerotschus isslabos, las teem pagaiawos jaunu muniziju wežas, patehretas weetä? Ja tilai tagad tilku stingri par to gahdots, ka no Eiropas neeeived wairak aerotschu un munizijas kinä, tad kineeschu nemeerneeli labi israſlojuſchees un muniziju patehrejuschi, kistu itin weegli eiropeschi rokäs. Bet la rahdas, tad valar-eiropeschi pat tagad wehl naw fojebguschi, lahdas breesmas teem draud no kinägs tee mehl armeen kineeschu daenriidus.

provintschu gubernatorus apgahda ar aerotscheem. Schee gubernatori gan tagad isleelas par leelem europeeschu draugeem un bolseru pretineesem, bet zit ilgi? Pirmeel leelakee panahlumi pret europeescheem, peem. Dienstnas eenemshana drofchi usfers lora leefmas wisa kina. Tisdauds jau nu ja-saka, ta tagadeja lustiba pret europeescheem teesham tautas lustiba. Is kineeschu pahrspibiletas tautielas eedomibas ari isskaidrojas to waras darbi pret europeescheem. Kineets tatschu wehl pee slarytautischi teesbu atishshanas naw nahzis. Los las reetumos jau preelsch dimi gabu tuhksloscheem atishis par pamata lishumu hatiksmē ar zitām tautam: suhtnu neais-laramibo, preelsch kineeschha neisprotams. Kineetim ir zil-wels tilai kineets, pret "svescheem barbareem" waj "wel-neem" latra wiltiba attauta gluschi tapat, ta pret plehfigeem sivehreem. Is wisa ta tad ijspretama kineeschu diplomatijsa wiltiba un diwdomiba.

Interesanti, ka arveen wehl wifas leelvalstiju waldbibas no tam runa, nevest laru pret paſchu Kinas waldbibu, bet aplarot weenigi dumpeneekus. Schahdi uſſlati wareja paſtahvet, lameht nebija iſſlaidrojees, las ihſti tagad Kina walda. Warbuht tee grosſeſes, ja iſrahdiſees, la Pelingā teſcham neaprobeschoti walda prinziſ ſuans un ja ari prowinſchu gubernatori uſſlahjas pret eiropeefcheem. Tad uſreis wiſa ſituacijia dabuhu ſtaidribu un notelektibu, tad wairs nebuhtu runa no ſweſchneelu draudſiglo gubernatoru waras paſwairoſchanas, bet eiropeefchi atzeretos, la tee nedrihſt faut Kina uſwaret jau tapehz ween, la lihds ar to buhtu apdraudeba wiſa Eiropas cultura un zivilisazija, pat wiſa zilwegeſ attihſtiba. To tagad daudſi wehl neſajehds. Kinas pahrwareſchanai jau nu gan ari ſopejeem ſpehleem nepeetits ar lahdū lara ſpehla ſorpuſu, bet wajadses wiſmaſ 100,000 wihrū Pelingas eenemſchanai ween. Ita fineechi ſpehlu ari

leelalai armijai visai sparigi pretotees ir pasakas. Kinas listens arween ir bijis tapt eelarotai no svechesem uswaretajem. Ja 100,000 waj visleelakais 200,000 mandschuri svehja no 1640.—1650 gadam eelarot Kini un usspeest kinescheem bisi, kas teem bija eesahlot pawisam reebiga, tod tilpat leels europeeschu lara spehls ari tagad spehtu salouusi latru kineschu „tautas kustibū“.

Anglu-buhru Farsch. Pehdejā laikā issilas, la buhri pamaftim, bet ariveen slyroki teel eerinkoti no angiu pulseem, la arweenu zeeschaki op teem Robertss un Busslers hawell dīsels jostu. Dranschas walst De Weto pulsi pehz dscheem isdariteem pahreitidsoscheem waronu darbeem, wairak angku bataljonu isnihzinashanas pateesham teel atspeeli arween wairak pret austumeem. Angli eenehmuschi jau Betlemi, lahdas 120 werstes no dīseljetea stigas. Tomehlihds Dralu salneem atleek angleem wehl pahristagat lahdas 100 werstes un protams, la buhri schos salnos wehl spehs labu laifu pretotees. Bet pa tam Transvalā, no kureenes jau labu laifu nela nedfirdeja, angli dabujuischi peedsihwot wairak nepatihlamus pahristeigumus. Buhri teem usslupuschi nezereti — negaiditi tilai 30 werstes no Pretorijas attahlun un isnihzinajuschi weselas 5 kompanijas lajhneelu (ap 500 wihrus), weenu eskadronu jahtneelu (ap 100 wihru) un atnehmuschi angleem 2 leelgabalus. Angli atkal pa wezam paradumam un neslatotees us wisam sahpigām pamahzibam lihdschinezā karā nebujuschi isskahdijuschi waltis peeteekofshā attahlumā. Notilums norisfinajees schahdā lahrtā: 3 kompanijas apsehduschas Magali salnu alsu, 2 zitas palituschas lahdā lihdsenumā, alfas preefschā. Te peepefchi us lahdeem tuwejeem palalneem parahdijsches buhri un eesaktuschi slyru uguni. Iszhelees angku rindās juzellis. Weena data saldatu gan apsehduse us palkawneela pawehli tuhlin lahdū posiziju pret wakareem no Magali alfas. Tur nu angli turejusches wisu deenu, bet diwi to leelgabali tiluschi no buhreem atmēti. Angli nu gan mehginajuschi leelgabalus eeguht atpalat; wairak reises to sawwatneeli flrehjuschi pretilin nahwigām buhru ugunim, bet tiluschi wisi nogulditi pēsemes. Un nu buhri eeslebguischis anglus no wisam pusem, tee gan wehl firdigi atschaudijusches, bet lab leelaka data no teem bliuse krituse, tad atlifikachee 90 wihri padewusches. Robertss isdsirdis par buhru usbrukumu, gan steigschus suhijis angleemi palihga pulsu, bet tas nonahzis par wehlu. Ischa gadijeena redsams, la angleem nebuhri til ahiri neees at Transvalas eelaroschanu, bet la ta ilgs warbuhri wehl mēnescheem un tee dabuhs peedsihwot wehl daschus nepatihlamus pahristeigumus.

Franzija. Awises pa leelakai dalai issalas toti preezige par parlamenta atlaischanu brihwdeenäss, ta tatschu reis meers Parise. Nazionalisti gan labprahrt gribjeja issteepi parlamenta sehdes wehl ilgal tai eemeslä, la Rinas jukas pagehrot parlamenta kopä buhschanu, bet waireakums labal zeenija meeru un atpuhtu. Republikanu grupas tomeht fastahdijschach semischlu parlamenta komisiu, tas lai ari pat brihwdeemam ußmanitu, waj nazionalisti nemehgina dot lahdus neparedschazirreenus pastahwoschai walsts satwersimes lahtibai. Waldschäs republikanu partijas laime nu ta, ta nazionalisti paschif sawä starpä nau weenis prahcis. Bitadi tee sen buhni eeguwuschi dauds leelalu swaru. Nupat bonapartistie Kasanjats atlal sihwi usbruzis pastahwoschai republikas walsts lahtibai, esot tatschu jaglahh tiziba un lara spehls un jaisdeldè republika.

Deputatu namā nupat Etjens aifrahdijs, ka Franzjai
efot gluschi nepeezeechami, turet leelaku kara spehku Tongkina.
Proti ar kinas litteni stahwot tuwā salara Siamas litten.
Siamas ta là ta atrodas siyra attaribā no Franzjias. Bet
tagadejo julu deht frantscheem faws stahwollis labaki jan-
drofchina. Frantscheem efot reise janodibina fawa, whr-
waldiba par Siamu, par Junanas provinzi (Deenwidus-
kinā) un par Hainanas salu, kuras eemihyneek leela mehra
isselotot us Siamu.

Italijs. Tautas weetneeki heigušči sawas sebdes un ajsbrautuschi mahjās us nenoteiltu laitu. Karalis Umberts, atmodidamees no tautas weetneeku nama un senata preefschfchdetakeem un to weetneeleem, issazija sawu preslu par to, ta nodibinata attal fahrtiba, ta ta parlaments tagad wisu sawu wehribu war peegreest waltsis teleschām darischanam. Veigās karalis, rastia "Wald. Websin.", pēebilda: "Tahdai jemei lä Italijsi, til bagatai ar talanteem un energiju, turai usglabajusčas til dauds jauku atminu, blatus wehsturei, ari nosihmigai zaur leeolem notikumeem, wairak nela teesiba neween baudit labllahjibu, bet ari zenstees peha leeuming."

Japana. Japani pehdejās deenās uj Rīnu iissubtijuschi 22000 wiħru leelu lara spehku ar 5000 firgeem, tursči iżżeħħees pee Taku malā. Iżżeħħtiee saħħawot is wiħlabaleem japanu pulkeem, turi loti labi apbrunoti: tee wedot liħdsi 36 fmagħus "meeseru", 120 laula leelgħabalus, pontonu tiltu buhwei un gajja balonu isslu kofšchanai. Tapat tee apgħadha jisħieeb 20 aħrejseem un wiċċam flimnizas eeta isem pehz wiċċauna nafha par-augħi. Liħdsdoti ari 2 twaloni, tas-seri bloli par flimnizam, là ari 8000 fuliji (nastu nefeju). Peħz nedekla iżżeħħo tħalli 13000 japani un 4 deenās weħħlal attal 10,000. Virms ta fahlschotees leetut laiks, buhxshot japani iżżeħħiżi Rīna malā 63 000 wiħru.

Seemel-Amerika. Pee leeläs fugu degschanas no-
ristinajuschees flati, lueus lasot ween waj mati stahwus
flejas. Ostas polijijas lapteinis Smits stahsta: „Gaz fugu
„Saale“ garam braudams, redseju wihrus, kuet sawas gal-
was bija isbahuschi pa luhlam un newareja tilt ne ohrā, ne
atpalak, samehr ais wineem lugis stahweja vilnās leesmās.
Lugim dīsikl grimstot eraudisiju feeweti ar behru us rolam,
kuru wina weltigi mehginaja aissargat pret larstaju fvelmi,
ari wina sadega lopā ar wisu behru.“ Ta pascha fuga
lurinatawa atradas 29 lurinataji. Kad lugis bija nosturvis
upes widū, wini weens otram salahpa us plezem un sa-
fneedsa deni, sur winus sagaidija stipeas uhdens struhllaš,
ta la wini wareja eelehlt upē. Kabos no breesmas pabro-
dīsbwojuscheem stahsta: „Kahdā istaba atradamees 40 jil'
weli un grafsjamees patlaban eedseri lafseju, kad pulsten 4
vehi vusdeenos atsilančia savanča.“

